ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Οι προλεταριακές επαναστάσεις θα είναι γιορτές ή δεν θα είναι τίποτα(ΚΔ)

Του **Δημήτρη Αργυρού**

«Όλες οι σημαντικές επαναστάσεις που εντυπωσιάζουν τους πάντες, προαναγγέλλονται στο πνεύμα της εποχής από μια μυστική επανάσταση που δεν είναι ορατή από όλους, και ακόμη λιγότερο από τους σύγχρονους, και που είναι εξίσου δύσκολο να εκφραστεί με λόγια όσο και να κατανοηθεί» **ΧΕΓΚΕΛ**

»οι εξεγερμένοι ανακάλυψαν και πάλι αυτό που είχαν ανακαλύψει(ένα αιώνα πριν) οι κομμουνάριοι: η επανάσταση- όπως και η αλήθεια- είναι ένα γενικευμένο ερωτικό όργιο των καταπιεσμένων. **ΓΙΩΡΓΟΣ- ΙΚΑΡΟΣ ΜΠΑΜΠΑΣΑΚΗΣ**

Το παρακάτω κείμενο είναι η εισήγησης μιας συζήτησης για το «ΜΑΗ» που δεν έγινε….

Η παγκόσμια επαναστατική έκρηξη του Μάη του 68 δεν έγινε εν αιθρία, όπως συνήθως λέγεται. Από πολλές πλευρές έγινε σε μια περίοδο που έχει πολλά κοινά σημεία με την δική μας εποχή, όπως έχει και σημαντικότατες διαφορές, που κάνουν την εποχή μας ακόμη πιο ενδιαφέρουσα και κρίσιμη.

Καταρχήν την εποχή του «Μάη» είχαμε μια εξάντληση μιας περιόδου καπιταλιστικής επέκτασης που βασίστηκε στο κευνσιανικό μοντέλο, είχαμε μια κρίση υπερσυσσώρευση που προκάλεσε την κατάρρευση του μεταπολιτευτικού ταξικού συμβιβασμού κεφαλαίου-εργασίας.

Όπως λόγου χάρη σήμερα έχουμε την κατάρρευση του νεοφιλελεύθερου χρηματιστηριακού μοντέλου ανάπτυξης που στηρίχθηκε εν πολλοίς σε ένα συμβιβασμό κεφαλαίου- εργασίας με βάση την πλασματική χρηματιστηριακή επέκταση και στα δάνεια και σαφώς έχουμε μια

ακόμη βαθύτερη κρίση υπερσυσσώρευσης.

Της κρίσης υπερσυσσώρευσης του ολοκληρωτικού καπιταλισμού που αποτελεί ένα νέο στάδιο ανάπτυξης- κρίσης- παγκόσμιας αλληλεξάρτησης και ταυτόχρονα βαθύτατης ανισομέρειας, ένα νέο στάδιο καθολικότερης κυριαρχίας των πάντων στην καπιταλιστική κυριαρχία, που αποτέλεσε την απάντηση του κεφαλαίου, τόσο στην παγκόσμια επαναστατική κρίση του Μάη 68, όσο και στις νέες παραγωγικές δυνάμεις που τείνουν να σπάνε την κυριαρχία του νόμου της αξίας, και να υπερβαίνουν σε ένα μεγάλο βαθμό το έθνος-κράτος, βαθαίνοντας την σύγκρουση των νέον παραγωγικών δυνάμεων – καπιταλιστικών σχέσεων παραγωγής.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να σημειωθεί πως τόσο ο Μάης του 68, όσο όμως και ο Δεκέμβρης του 08, όπως και η περιφερειακή έκρηξη της Αραβικής άνοιξης ή του κινήματος ενάντια στην παγκοσμιοποίηση δεν εμφανίστηκαν μετά την κατάρρευση του μοντέλου ανάπτυξης ή το πέρας του ιστορικού συμβιβασμού, αλλά σε βαθμό προεικόνισαν το τι θα ακολουθούσε. Ή σε ένα άλλο επίπεδο έπαιξαν καθοριστικό ρόλο έτσι ώστε η κρίση και η κατάρρευση να γίνει γρηγορότερα.

ΠΧ το σημείο τομής για την κατάρρευση του κευνσιανικού μοντέλου ανάπτυξης είναι η αρχή της δεκαετίας του 70, με το τερματισμό της σταθερής μετατρεψιμότητας χρυσού-δολαρίου- που έδειχνε οικονομική σταθερότητα- και ήρθε μαζί με την πετρελαϊκή κρίση, που ήταν απόρροια της αφύπνισης των Αράβων και των αντιαποικιοκρατικών επαναστάσεων. Ταυτόχρονα είχαμε την κρίση υπερσυσσώρευσης με την μείωση των κερδών των καπιταλιστών να ήταν αποτέλεσμα και των άγριων απεργιών που ξέσπασαν πριν και κυρίως μετά το Μάη του 68, ξεπερνώντας τα γραφειοκρατικά συνδικάτα, οδηγώντας σε τεράστιες αυξήσεις στους μισθούς. Όπως συνέβη για μια ολόκληρη δεκαετία στην Ιταλία, οδηγώντας την στα πρόθυρα του εμφυλίου ταξικού πολέμου.

Στοιχεία που δείχνουν πως η ταξική πάλη, είτε στην συνειδητή της μορφή, είτε στην αυθόρμητη της, προπορεύεται, με το κεφάλαιο να απαντά κάθε φορά στην αυθόρμητη και συνειδητή ταξική πάλη, για να κρατά την εξουσία και τα επίπεδα της κερδοφορία του.

Από την άλλη πλευρά εκείνη την εποχή είχαμε ένα κόσμο διαιρεμένο σε δυο μπλοκ που έκφραζαν ως ένα σημείο δυο διαφορετικά συστήματα, δυο διαφορετικούς ταξικούς τρόπους οργάνωσης της κοινωνίας και της εξουσίας. Που βρέθηκαν εκείνη την στιγμή και τα δυο αυτά ανταγωνιστικά και αλληλοδιαπλεκόμενα συστήματα σε βαθιά κρίση ηγεμονίας με την συμφωνία της Γιάλτας να αρχίζει να σπάει.

Τόσο οι αντιαποικιακοί αγώνες, που προηγήθηκαν του Μάη, το Βιετνάμ όσο και οι εξεγέρσεις σε Ουγγαρία το 56 ή σε Τσεχοσλοβακία το 68, η πολιτιστική επανάσταση της Κίνας, η σύγκρουση ΕΣΣΔ- ΚΙΝΑΣ, Βιετνάμ- Καμπότζης, ύστερα την «ιμιτασιόν» αποσταλινοποίηση της πρώτης, και η γραμμή της ειρηνικής συνύπαρξης, έδειχναν το βάθος της κρίσης και των δυο συστημάτων. Μια κρίση που θα οδηγούσε στην «σοσιαλιστική» κατάρρευση του 89, ως ο αδύνατος κρίκος του παγκοσμιοποιημένου καπιταλιστικού συστήματος και στην καπιταλιστική κατάρρευση που άρχισε το 2008 και είναι σε εξέλιξη.

Τα αναφέρω αυτά για να υποδηλώσω πως ένα φαινόμενο, ένα επαναστατικό συμβάν, όπως ήταν ο Μάης του 68, είναι συμπύκνωση και ταυτόχρονα διαλεκτικό άλμα των συγχρόνων αντιφάσεων και αντιθέσεων. Αντιφάσεων και αντιθέσεων όχι μόνο οικονομικών αλλά και κοινωνικών, πολιτισμικών, πολιτικών, με την πάλη των τάξεων ως ο εκφραστής της κυρίαρχης αντίθεσης κεφάλαιο- εργασία να παίζει το τελευταίο καθοριστικό ρόλο.

Επίσης πρέπει να γίνει σαφές πως δεν μιλάμε για ένα «Μάη» μα για ένα πολλαπλό φαινόμενο. Υπήρξε ο «Μάης» των ξεσηκωμένων φοιτητών και της νεολαίας. Ο «Μάης» των εργατικών αγώνων, των κατειλημμένων εργοστασίων και της μεγαλύτερης γενικής απεργίας. Ο ελευθεριακός «Μάης» της μεταμόρφωσης των ηθών, των ερωτικών σχέσεων, της ατομικής ελευθερίας, που έβγαλε στο προσκήνιο τις γυναίκες, τις μειονότητες και τους ομοφυλόφιλους. Ο «Μάης» του κλασικού αριστερισμού, μαοϊκοί, τροτσκιστές, γκεβαριστές, εργατιστές, μπορντιγκιστές, αλλά και του νέου αριστερισμού, των νέων μορφών συμβουλιακού κομμουνισμού, πχ καταστασιακοί, ή ο «Μάης» του αντάρτικου πόλης. Τέλος υπάρχει ο «Μάης» της ριζικής κριτικής στην πολιτική δια αντιπροσώπων, της ριζικής κριτικής της πολιτικής δια του κράτους, της κυβέρνησης και θεσμών. Και η ανάδυση μιας πολιτικής πέρα από το κράτος, την κυβέρνηση, τους θεσμούς που θα οδηγήσει στα νέα κοινωνικά κινήματα, αλλά και στην αντίληψη πως μπορούμε να αλλάξουμε τον κόσμο, δίχως να πάρουμε την κρατική εξουσία.

Το επαναστατικό συμβάν του Μάη- όπως και όλα τα επαναστατικά συμβάντα- απόκτησε χαρακτηριστικά μιας «καθολικής ιστορίας», προτείνοντας ριζοσπαστικές καινοτόμες αλλαγές σε όλα τα επίπεδα της ζωής. Δεν μίλησε μόνο για την εργατική τάξη και το κεφάλαιο, μα για τον έρωτα, την αρχιτεκτονική, για το τι είναι ελευθερία, τέχνη, πολιτισμός. Δεν έβαλε αντίκρυ το ατομικό στο συλλογικό, όπως έπραττε η αστική σκέψη και ως σημείο ο ορθόδοξος μαρξισμός, αλλά επιχείρησε να πειραματιστεί πάνω στα όρια της καθολικής ελευθερίας που δεν θα καταπίεζαν το άτομο, αλλά το άτομο και η συλλογικότητα θα απελευθερώνονταν.

Γιατί όπως έλεγαν και οι καταστασιακοί μόνο μέσα σε μια ελεύθερη συλλογικότητα- που για αυτούς ήταν το επαναστατικό συμβούλιο- το άτομο είναι ελεύθερο, ερχόμενο σε επαφή και σχέση με την «καθολική ιστορία»

Όπως και με την επανάσταση του 17 το επαναστατικό κύμα πήγε από την ανατολή στην δύση. Από τις αντιαποικιοκρατικές επαναστάσεις και το Βιετνάμ που συντάραξε την καρδιά του καπιταλιστικού κόσμου τις ΗΠΑ, έφτασε στα αμφιθέατρα της Γαλλίας για να περάσει στα εργοστάσια της, να ριζώσει για μια δεκαετία στους δρόμους και στα εργοστάσια της Ιταλίας, για να διαχυθεί στους ορυζώνες του τρίτου κόσμου, στις παραγκουπόλεις της λατινικής Αμερικής, τις αλάνες της Παλαιστίνης και να τελειώσει με την νικηφόρα και ταυτόχρονα ηττημένη εργατική επανάσταση στο Ιράν το 79, που οι εργάτες έριξαν το Σάχη, για να ανέβει στην εξουσία η αστική τάξη του «μπαζάρ» και οι μουλάδες ενός πληβειακού αντιιμπεριαλιστικού σιιτισμού.

Στην πορεία του αυτό το επαναστατικό κύμα, από την ανατολή στην δύση, και πάλι στην ανατολή έριξε εκλεγμένες κυβερνήσεις καθώς και χούντες, όπως της Ελλάδας και της Πορτογαλίας, νίκησε ιμπεριαλιστές και αποικιοκράτες, αύξησε τα εργατικά δικαιώματα και τα μεροκάματα σε βαθμό που δεν είχαν ματαδεί εργαζόμενοι, άλλαξε τον τρόπο που σκέπτονται οι άνθρωποι για τον έρωτα, την τέχνη, τις ελευθερίες, τις πάσης φύσεως μειονότητες, πήγε την ιστορία πολύ μπροστά σε κάθε τομέα της ζωής.

Αλλάζοντας τα πάντα ακόμη και το πως θέλουμε να αλλάξουμε τον κόσμο, ακόμη και την αριστερά ή την αναρχία. Φέρνοντας τες κοντά, όπως δεν είχαν ξανάρθει, από την εποχή της 1ης διεθνούς. Άλλαξε τον καπιταλισμό, τον έκανε πιο ευέλικτο, φιλελεύθερο, ανοικτό, ενσωματώνοντας πολλά από αυτά που ειπώθηκαν και ονειρεύτηκαν αυτοί του Μάη, φυσικά τον έκανε και πιο επικίνδυνο, επιθετικό, επισπεύδοντας καινοτόμες τεχνολογικές αλλαγές. Τεχνολογικές αλλαγές που από την μια καταργούν θέσεις εργασίας, αυξάνοντας τους όρους και τα πλαίσια του προλεταριακού έλεγχου, εμβαθύνοντας τις συνθήκες εκμετάλλευσης και από την άλλη δημιουργούν τις αντικειμενικές προϋποθέσεις για την άρση- υπέρβαση του καπιταλισμού.

Στο ερώτημα αν νίκησε η έχασε ο «Μάης», η απάντηση δεν είναι μονοσήμαντη. Από την μια ο «ΜΑΗΣ» όπως είδαμε άλλαξε τα πάντα, από την άλλη δεν κατάφερε να πάει την «καθολική» ιστορία οριστικά και αμετάκλητα ένα βήμα πιο μπροστά. Με τον όρο «καθολική» ιστορία εννοούμε τον αγώνα της άρσης- υπέρβασης του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής, τον αγώνα για την κομμουνιστική απελευθέρωση, την αταξική κοινωνία.

Η μεγάλη συνεισφορά του «Μάη» είναι πως ευρύτερες μάζες δεν ζητούσαν απλώς τα δικαιώματα τους αλλά επιχείρησαν να γίνουν οι κατασκευαστές ανατρεπτικών καταστάσεων και επιθυμιών , οι δημιουργοί της ιστορίας τους. Μια απίστευτη γιορτή των καταπιεσμένων, η άρνηση του αλλοτριωμένου κόσμου, η άρνηση της άρνησης του αλλοτριωμένου κόσμου, πρωταγωνιστές της κατασκευής του παιχνιδιού της επιθυμίας του κομμουνισμού.

Η επαναστατική «γνώση» όμως που δημιουργήθηκε δεν έτυχε επεξεργασίας από το επαναστατικό κίνημα, που έμεινε προσκολλημένο στα «νεκρά» σχήματα του σοβιετικού μαρξισμού ή στο παραδοσιακό αριστερισμό. Πολύ πιο προσαρμοστικός και ευέλικτος ο καπιταλισμός μετάτρεψε την «γνώση» του «68» σε εργαλεία μιας πιο εκλεπτυσμένης και επιστημονικής καταπίεσης, έλεγχου και πειθάρχησης των καταπιεσμένων που αντιδρούν και αντιστέκονται.

Σήμερα στην πιο βαθιά καπιταλιστική κρίση- σήψη και παρακμή, μια εποχή παρατεταμένων ταραχών, συγκρούσεων, εξεγέρσεων μα όχι ακόμη επαναστάσεων, σε μια εποχή που η αριστερά έχει χάσει την επαναστατική ορμή καθώς από την μια- είτε δεν έχει ξεκαθαρίσει τους λογαριασμούς της με το «σοβιετικό μαρξισμό», είτε από την άλλη έχει αποδειχθεί τον καπιταλισμό ως όριο- οι επαναστατικές δυνάμεις πρέπει να έρθουν σε συνάντηση με την επαναστατική «γνώση» του «Μάη».

Όχι όπως τον χώνεψε ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός, αλλά όπως δημιουργήθηκε από τις μάζες στο δρόμο, στα οδοφράγματα, στα κατειλημμένα εργοστάσια και σχολές, στις αυτοοργανωμένες συλλογικότητες, στους εξεγερμένους καλλιτέχνες, στους πολιτιστικούς και ερωτικούς πειραματισμούς. Στα σοβιέτ και τα συμβούλια που δημιουργήθηκαν και οικοδόμησαν μια επαναστατική δυαδική εξουσία.

Ο «ΜΑΗΣ» του φάνηκε λίγο να διεκδικήσει την κυβερνητική εξουσία, γιατί στόχευε σε κάτι μεγαλύτερο, την εξουσία επί των όρων της ζωής, που τους είχε αποικίσει και συνεχίζει με ακόμη ολοκληρωτικό βαθμό, να τους αποικίζει το κεφάλαιο και το εμπόρευμα.

Και όμως στοιχείο του αγώνα για την αποαποικιοποίησει των όρων και του τρόπου ζωής από το κεφάλαιο αποτελεί και ο αγώνας για την συντριβή και όχι μεταρρύθμιση του αστικού κράτους Αναγκαία στιγμή στην κατάκτηση της συνολικής εξουσίας στα πλαίσια του επαναστατικού άλματος αποτελεί η κατάκτηση της εξουσίας και όχι μόνο της κυβέρνησης, από τις επαναστατικές δυνάμεις, από τα επαναστατικά συμβούλια.

Όπως πρέπει να μεταστρέψουμε τους υλικούς όρους παραγωγής- για να μπορούν να

εργάζονται όλοι και από λίγο, μοιράζοντας τον πλούτο που παράγεται, έτσι πρέπει να μεταστρέψουμε τμήμα του σύγχρονου πολιτισμού και του τρόπου ζωής που εκφράζεται σήμερα με εμπορευματικούς και αλλοτριωμένους τρόπους και να το μεταστοιχιώσουμε σε ένα απελευθερωτικό πολιτισμό.

Υπερβαίνοντας τον Χέγκελ, τον Μαρξ, τον Μπακούνιν, τον Ντουρούτι, τον Στίρνερ, το Νίτσε, τον Μπρετόν και το Ντεμπόρ. Δημιουργώντας μια νέα «χαρούμενη» ανατρεπτική «γνώση» που δεν θα τείνει σε ένα τάχα, τάχα μου ελευθεριακό- μεταμοντέρνο- σχετικισμό, αλλά σε ένα μετα-μοντέρνα ενεργή καθολικότητα.

Μόνο κατά αυτό τον τρόπο νομίζω θα μπορέσουμε να σπάσουμε τον πολύμορφο αλλοτριωτικό ιστό του σύγχρονου ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Που αποτελεί το αναγκαίο και δυνατό άλμα για να ξαναποκτήσει η προλεταριακή πλειοψηφία την εξουσία επάνω στους όρους της χρήσης της ζωής τους.

Να μετατραπεί το προλεταριάτο όχι μόνο σε κριτικό του παρελθόντος, του παρόντος και του μέλλοντος ή σε κριτικό του διαχωρισμού, αλλά ολικό καταστροφέα και ταυτόχρονα δημιουργό μιας πανανθρώπινης κοινότητας. Γιατί μόνο το συγχρονο προλεταριάτο είναι ο πραγματικός κληρονόμος της φιλοσοφίας, της τέχνης και της νέας τεχνολογίας που στην ενεργή ολότητα τους μεταλλάσσονται σε αυτό που ο Μαρξ ονόμασε «γενική διάνοια».

Έτσι ώστε να μάθουμε να ζούμε, να ερωτευόμαστε , να παράγουμε, να πειραματιζόμαστε και να επαναστατούμε και όχι να πουλιόμαστε και να πουλάμε. Να ζούμε αυτοδιαχειριζόμενα, συλλογικά, αμεσοδημοκρατικά, σεβόμενοι την ιδιαιτερότητα του άλλου, της φύσης και των πηγών της.

Πηγή:argiros.net